

POSTANOWIENIE NR 4/2026
KOMISARZA WYBORCZEGO W OLSZTYNIE II

z dnia 26 stycznia 2026 r.

**w sprawie wniosku o przeprowadzenie referendum gminnego
dotyczącego odwołania Burmistrza Pisz przed upływem kadencji**

Na podstawie art. 24 w związku z art. 22 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 472.) zwanej dalej „ustawą”,

postanawiam

odrzuć wniosek mieszkańców gminy Pisz o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Burmistrza Pisz przed upływem kadencji, złożony Komisarzowi Wyborczemu w Olsztynie II w dniu 29 grudnia 2025 r. przez Ewelinę Siwik-Zguda – Pełnomocnika Inicjatora Referendum z powodu stwierdzenia niedającego się usunąć uchybienia wniosku, polegającego na zebraniu niewystarczającej ilości prawidłowo złożonych podpisów osób popierających inicjatywę przeprowadzenia przedmiotowego referendum.

UZASADNIENIE

W dniu 28 października 2025 r. Inicjator Referendum – grupa czternastu obywateli, reprezentowany przez Pełnomocnika Inicjatora Referendum – Panią Ewelina Siwik-Zguda, powiadomiła Komisarza Wyborczego w Olsztynie II o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum gminnego na wniosek mieszkańców gminy Pisz w sprawie odwołania Burmistrza Pisz przed upływem kadencji. Komisarz Wyborczy w Olsztynie II w dniu 29 października 2025 r., pismem znak sprawy: DOL.779.3.1.2025.JB wydał potwierdzenie złożenia powiadomienia o zamiarze wystąpienia z inicjatywą referendum gminnego, w którym stwierdził, że powiadomienie spełnia wymogi określone w art. 12 ust. 2 ustawy i zostało prawidłowo podpisane, dwunastu członków Grupy Inicjatywnej spełniają wymogi określone w art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy oraz Pełnomocnik Inicjatora Referendum spełnia warunek określony w art. 12 ust. 4 ustawy.

W dniu 29 grudnia 2025 r. Pełnomocnik Inicjatora Referendum złożył Komisarzowi Wyborczemu w Olsztynie II wniosek mieszkańców gminy Pisz o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Burmistrza Pisz przed upływem kadencji. Do wniosku dołączono informację o spełnieniu obowiązków wskazanych w art. 13 ust. 1 i 3 ustawy oraz karty w ilości 204 szt. zawierające podpisy mieszkańców w deklarowanej ilości 1681 szt., którzy poparli przedmiotową inicjatywę przeprowadzenia referendum gminnego. W dniu 31 grudnia 2025 r., pismem znak sprawy: DOL.779.3.4.2025 Komisarz Wyborczy w Olsztynie II wydał potwierdzenie otrzymania wniosku o przeprowadzenie referendum gminnego.

Komisarz Wyborczy w Olsztynie II przystąpił do badania, czy przedłożony wniosek oraz załączone do niego dokumenty spełniają wymogi ustawowe.

Zważyć należy, co następuje:

Stosownie do art. 22 ustawy do właściwości Komisarza Wyborczego w Olsztynie II należy ocena prawidłowości zgłoszonego wniosku o przeprowadzenie referendum lokalnego w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego. Komisarz Wyborczy w Olsztynie II badając legalność wniosku o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Burmistrza Pisz przed upływem kadencji, złożonego w dniu 29 grudnia 2025 r. przez Pełnomocnika Inicjatora Referendum stwierdził, iż:

1. Inicjator Referendum dotrzymał terminu, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy.
2. Inicjator Referendum spełnił obowiązek powiadomienia mieszkańców o przedmiocie zamierzonego referendum wraz z uzasadnieniem odwołania organu gminy.

Pełnomocnik Inicjatora Referendum spełnił obowiązek wynikający z art. 13 ust. 1 i 3 ustawy poprzez przekazanie informacji o zamiarze przeprowadzenia referendum lokalnego Burmistrzowi Pisz do zamieszczenia na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Pisz oraz rozwieszenie ww. informacji na tablicach sołeckich na terenie gminy Pisz.

- 3. Inicjatywę przeprowadzenia referendum gminnego nie poparła podpisami wymagana liczba mieszkańców, ponieważ wniosek nie uzyskał poparcia**

co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy Pisz, tj. 2076 prawidłowo złożonych podpisów.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy referendum przeprowadza się na wniosek co najmniej 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców danej gminy. Liczba mieszkańców gminy Pisz uprawnionych do głosowania objętych rejestrem wyborców na dzień 30 września 2025 r. wynosiła 20 757. W związku z powyższym Inicjator Referendum powinien dla ważności wniosku uzyskać poparcie co najmniej 2076 uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy Pisz.

W dniach od 29 grudnia 2025 r. do 23 stycznia 2026 r. pracownicy Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Olsztynie – upoważnieni przez Komisarza Wyborczego w Olsztynie II oraz pod nadzorem dyrektora delegatury i komisarza wyborczego, dokonali czynności sprawdzających poprzez weryfikację w aplikacji „Poparcie” zgodnie z danymi ujętymi w Centralnym Rejestrze Wyborców prawidłowości danych osobowych osób umieszczonych na kartach z podpisami, popierających wniosek o przeprowadzenie referendum gminnego. Po sprawdzeniu 204 szt. kart z 1690 szt. podpisów poparcia, Komisarz Wyborczy w Olsztynie II uznał 1375 podpisy jako złożone prawidłowo natomiast 315 podpisy za złożone wadliwie z następujących powodów:

- 1) brak prawa wybierania na terenie gminy Pisz – **93** osoby;
- 2) wady dotyczące adresu – **129** osób, w tym: inny adres – 89 osób, niepełny lub nieczytelny adres – 40 osób;
- 3) wady dotyczące numeru PESEL – **65** osób, w tym: błędny, niepełny lub nieczytelny nr PESEL 63 osoby, nr PESEL niezgodny z danymi osobowymi wyborcy 2 osoby;
- 4) wadliwie podane imię, nazwisko – **7** osób imię, w tym: inne nazwisko, imię 3 osoby, nieczytelne lub niepełnie nazwisko, imię 4 osoby;
- 5) wielokrotne poparcie po uznaniu jednego podpisu jako prawidłowy (duplikat numeru PESEL) – **15** osób.
- 6) błędna data poparcia, data poparcia inna niż dopuszczalna – **5** osób;
- 7) popierający ma mniej niż 18 lat w ostatnim możliwym dniu udzielenia poparcia inicjatywie referendalnej – **1** osoba.

Procedurze weryfikacji poddano wszystkie 1690 podpisy, z czego prawidłowo złożono 1375 podpisów na wymagane 2076, a 315 podpisów w sposób wadliwy, co stanowi niedobór 701 podpisów. Zatem nie został spełniony wymóg ustawowy określony w art. 4 pkt 1 ustawy, a tym samym wniosek nie uzyskał poparcia 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy Pisz. Zbiorcze zestawienie dotyczące weryfikacji wykazu podpisów stanowi załącznik do postanowienia.

W myśl art. 14 ust. 4 ustawy mieszkaniac jednostki samorządu terytorialnego popierający wniosek o przeprowadzenie referendum podaje na karcie nazwisko, imię, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL. Dane te potwierdza własnoręcznym podpisem. Wycofanie udzielonego poparcia jest bezskuteczne.

Zgodnie z obowiązującą linią orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego „(...) wymienione dane powinny więc być dokładne i kompletne oraz muszą być aktualne i prawdziwe, gdyż służą do identyfikowania osób popierających wnioski i w ten sposób ułatwiają weryfikację danych pozwalających na stwierdzenie, czy osoba popierająca posiada czynne prawo wyborcze do organu stanowiącego jednostki. Wszystkie dane są zatem jednakowo ważne. W żadnym razie dane te nie mogą być uszczuplone i jakiegokolwiek odstępstwo od tego w procesie interpretacji i stosowania nie jest dopuszczalne. Nie można przyjmować, że obowiązek zawarcia na karcie poparcia dla referendum wszystkich danych stanowi nadmierny i zbyteczny formalizm. Wręcz przeciwnie, relatywizacja w procesie interpretacji i stosowania zakresu ustawowych danych osobowych mieszkańców popierających wnioski o przeprowadzenie referendum może prowadzić w procesie ich weryfikacji do arbitralności, a w konsekwencji do naruszenia prawa do udziału w referendum oraz zasady równości wszystkich wobec prawa.” (Z uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 grudnia 2017 r. II OPS 2/17).

Tak więc za wadliwy został uznany podpis, gdy w wyniku ostatecznie przeprowadzonej weryfikacji podpisów ustalono wady w postaci: braku prawa wybierania na terenie gminy Pisz, wady dotyczącej adresu, wady dotyczącej numeru PESEL, wadliwie podanego nazwiska lub imienia, wady dotyczącej podpisu i wielokrotnego poparcie po uznaniu jednego podpisu jako prawidłowy, o których szczegółowo wyżej była mowa.

Zakwestionowano także jako wadliwe te adresy, gdzie na karcie z podpisami wpisano adres, który faktycznie nie był ujęty w rejestrze wyborów, pomimo tego, iż osoba

udzielająca poparcia faktycznie zamieszkuje według rejestru wyborców na terenie gminy Pisz, ale pod innym adresem.

W związku z powyższym wniosek o przeprowadzenie referendum gminnego w sprawie odwołania Burmistrza Pisz przed upływem kadencji, złożony Komisarzowi Wyborczemu w Olsztynie II w dniu 29 grudnia 2025 r. przez Pełnomocnika Inicjatora Referendum wymagał odrzucenia z powodu braku wymaganej przez art. 4 pkt 1 ustawy liczby prawidłowo złożonych podpisów 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy Pisz popierających wniosek. Powyższa wada stanowi nieusuwalną wadę powodującą odrzucenie wniosku.

Komisarz Wyborczy w Olsztynie II nie dysponował w tym przypadku swobodą oceny, jako że brak spełnienia ustawowego wymagania, o którym mowa wyżej stanowi bezwzględną przesłankę do odrzucenia wniosku.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy na niniejsze postanowienie Inicjatorowi Referendum służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Komisarz Wyborczy
w Olsztynie II

(-) Tomasz Konopko